

Piekritība - Horvātija

SATURS

- 1 Vai man prasība ir jāceļ vispārējā tiesā vai specializētajā tiesā (piemēram, darba strīdu tiesā)?
- 2 Ja lieta ir piekritīga vispārējai tiesai (t.i. par lietu izskatīšanu atbild šādas tiesas), kā lai noskaidroju, konkrēti kurā tiesā man ir jāiesniedz prasības pieteikums?
 - 2.1 Vai pastāv atšķirība starp zemākām un augstākām vispārējām tiesām (piemēram, rajona tiesas kā zemākās tiesas un apgabala tiesas kā augstākās tiesas), un, ja, jā, tad kura ir kompetenta manā gadījumā?
 - 2.2 Teritoriālā piekritība (vai par manu lietu ir atbildīga A pilsētas vai B pilsētas tiesa?)
 - 2.2.1 Teritoriālās piekritības pamatnoteikums.
 - 2.2.2 Šī pamatnoteikuma izņēmumi.
 - 2.2.2.1 Kādos gadījumos varu izvēlēties starp tiesu pēc atbildētāja dzīvesvietas (atbilstoši pamatnoteikumiem) un citu tiesu?
 - 2.2.2.2 Kādos gadījumos man prasība ir jāceļ citā tiesā nevis pēc atbildētāja dzīves vietas (atbilstoši pamatnoteikumiem)?
 - 2.2.2.3 Vai tiesas procesa dalībnieki var vienoties par kompetento tiesu, kas citādi nebūtu kompetenta šajā procesā?
- 3 Ja kompetenta ir kāda speciāla tiesa, kā var noteikt, tieši pie kuras tiesas būtu jāvēršas?

1 Vai man prasība ir jāceļ vispārējā tiesā vai specializētajā tiesā (piemēram, darba strīdu tiesā)?

Prasības pieteikumu iesniedz tiesai, kam ir teritoriālā jurisdikcija vai jurisdikcija izskatīt attiecīgo lietu pēc būtības, un specifiska strīda gadījumā — specializētai tiesai. Tomēr tikai Zagrebas pilsētā (*Grad Zagreb*) ir municipālā civiltiesā (*Općinski građanski sud*) un municipālā darba tiesā (*Općinski radni sud*), kas ir specializētas tiesas šādu lietu iztiesāšanai, savukārt citviet jurisdikcija parasti ir municipālajām tiesām (*Općinski sudovi*).

2 Ja lieta ir piekritīga vispārējai tiesai (t.i. par lietu izskatīšanu atbild šādas tiesas), kā lai noskaidroju, konkrēti kurā tiesā man ir jāiesniedz prasības pieteikums?

Noteikumi par tiesu jurisdikciju ir atrodami Civilprocesa likumā.

Tie konkrēti paredz, ka prasības pieteikumu iesniedz tiesai, kurai ir vispārējā teritoriālā jurisdikcija attiecībā uz atbildētāju, t. i., vispārējā teritoriālā jurisdikcija, pamatojoties uz atbildētāja pagaidu vai pastāvīgo dzīvesvietu vai juridisko adresi, ja atbildētājs ir juridiska persona. Ja iesniedz strīdu pret županiju, Zagrebas pilsētu, pilsētām un pašvaldībām, tiesu, kam ir vispārējā teritoriālā jurisdikcija, nosaka, pamatojoties uz šo teritoriālo vienību pārstāvniecības atrašanās vietu.

Tomēr strīdos pret Horvātijas Republiku tiesu, kam ir vispārējā teritoriālā jurisdikcija, nosaka, vadoties no tā, kur ir prasītāja pastāvīgā dzīvesvieta vai juridiskā adrese Horvātijā. Ja prasītāja pastāvīgā dzīvesvieta vai juridiskā adrese nav Horvātijā, tiesa, kam ir vispārējā teritoriālā jurisdikcija strīdos pret Horvātijas Republiku, ir tiesa, kam ir jurisdikcija teritorijā, kur atrodas Horvātijas Parlaments (*Hrvatski Sabor*).

2.1 Vai pastāv atšķirība starp zemākām un augstākām vispārējām tiesām (piemēram, rajona tiesas kā zemākās tiesas un apgabala tiesas kā augstākās tiesas), un, ja, jā, tad kura ir kompetenta manā gadījumā?

Izšķir zemākās un augstākās tiesas. Municipālās tiesas (*Općinski sudovi*) un komercietas (*Trgovački sudovi*) ir pirmās instances tiesas, un županiju tiesas (*Županijski sudovi*) un Horvātijas Republikas Augstā komercietas (*Visoki trgovački sud RH*) ir apelācijas tiesas. Konkrēti, županiju tiesas lemj par apelācijām, kas iesniegtas pret municipālo tiesu lēmumiem, un Horvātijas Republikas Augstā komercietas lemj par apelācijām, kas iesniegtas pret komercietas lēmumiem.

Tikai īpaši noteiktos gadījumos županiju tiesas un Horvātijas Republikas Augstā komercietas var būt pirmās instances tiesas; tādā gadījumā to lēmumus var pārsūdzēt Horvātijas Republikas Augstākajā tiesā (*Vrhovni sud RH*).

Tāpēc augstākās tiesas ir kompetentas izskatīt apelācijas tikai izņēmuma gadījumos, kad zemākās tiesas pasludina, ka tām nav jurisdikcijas, un nodod lietu turpmākai izskatīšanai.

2.2 Teritoriālā piekritība (vai par manu lietu ir atbildīga A pilsētas vai B pilsētas tiesa?)

Kompetentās tiesas noteikšana konkrētai lietai ir atkarīga no dažādiem apstākļiem, tomēr parasti kompetentā tiesa ir tiesa, kam ir vispārējā teritoriālā jurisdikcija attiecībā uz atbildētāju.

2.2.1 Teritoriālās piekritības pamatnoteikums.

Teritoriālās jurisdikcijas pamatnoteikums ir atbildētāja pastāvīgā vai pagaidu dzīvesvieta vai — ja atbildētājs ir juridiska persona — juridiskās adreses vieta.

2.2.2 Šī pamatnoteikuma izņēmumi.

2.2.2.1 Kādos gadījumos varu izvēlēties starp tiesu pēc atbildētāja dzīvesvietas (atbilstoši pamatnoteikumiem) un citu tiesu?

2.2.2.2 Kādos gadījumos man prasība ir jāceļ citā tiesā nevis pēc atbildētāja dzīves vietas (atbilstoši pamatnoteikumiem)?

2.2.2.3 Vai tiesas procesa dalībnieki var vienoties par kompetento tiesu, kas citādi nebūtu kompetenta šajā procesā?

Atkāpjoties no vispārējās teritoriālās jurisdikcijas pamatnoteikuma, Civilprocesa likumā (50.–66. pantā) ir noteikti īpašas teritoriālās jurisdikcijas gadījumi, kas attiecināmi uz pusēm, kuras lietā pievienojas prasītājam, strīdiem par likumā noteiktiem uzturlīdzekļiem, strīdiem par kaitējumu, strīdiem, kas izriet no ražotāju garantijām, strīdiem par paternitātes vai maternitātes noteikšanu vai noliegšanu, strīdiem par nekustamo īpašumu un īpašuma robežu pārkāpšanu, strīdiem par gaisa kuģiem un kuģiem, kā arī uz jurisdikcijas noteikšanu attiecībā uz personām, kurām nav vispārējās teritoriālās jurisdikcijas Horvātijas Republikā, jurisdikcijas noteikšanu atbilstoši vietai, kur atrodas juridiskas personas filiāle, jurisdikcijas noteikšanu atbilstoši vietai Horvātijas Republikā, kur atrodas citas valsts personas pārstāvniecība, jurisdikcijas noteikšanu strīdos, kas izriet no attiecībām ar Horvātijas Republikas bruņoto spēku organizatoriskām vienībām, jurisdikcijas noteikšanu strīdos, kas izriet no mantojuma tiesību attiecībām, jurisdikcijas noteikšanu strīdos izpildes un bankrota procedūrās, jurisdikcijas noteikšanu atbilstoši maksājuma veikšanas vietai, jurisdikcijas noteikšanu ar nodarbinātību saistītos strīdos un savstarpējas jurisdikcijas noteikšanu attiecībā uz sūdzībām pret ārvalstniekiem.

Iepriekš minētajos gadījumos prasītājs vienmēr var — bet tam nav pienākums — izvēlēties citu tiesu, nevis atbildētāja dzīvesvietas tiesu, kas noteikta, piemērojot pamatnoteikumu.

Visbeidzot, saskaņā ar Civilprocesa likuma 70. pantu puses var vienoties par citas tādas tiesas teritoriālo jurisdikciju, kurai ir piekritība iztiesāt lietu pēc būtības, bet tikai tad, ja tā ir tiesa, kam nav ekskluzīvas jurisdikcijas.

3 Ja kompetenta ir kāda speciāla tiesa, kā var noteikt, tieši pie kuras tiesas būtu jāvērsas?

Atkarībā no tā, vai strīds ir civiltiesisks vai komerciāls, prasības pieteikumu var iesniegt municipālajā tiesā (*Općinski sud*) vai komercietas (*Trgovački sud*), un Zagrebas pilsētā darba strīdu gadījumā prasības pieteikumu var iesniegt arī municipālajā darba tiesā (*Općinski radni sud*).

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.